

ת"פ 67818/07/18 - מדינת ישראל נגד מתן מולקנדוב - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

01 ינואר 2020

ת"פ 67818-07-18 מדינת ישראל נ' מולקנדוב

בפני כב' השופטת נגה שמואל-מאיר, סגנית הנשיאה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ליבת אזולאי - נוכחת

נגד

מתן מולקנדוב - נוכח

ע"י ב"כ עו"ד חן בן חיים - נוכחת

המאשימה

הנאשם

מזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בחלק הכללי של כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום, לא הייתה קיימת הכרות מוקדמת בין הנאשם לבין המתלונן מר רועי עמאר.
2. כפי הנטען בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 23.07.2018 בסמוך לשעה 01:00, הגיע הנאשם יחד עם אביחי שטרית (להלן: "אביחי") וירין יפרח (להלן: "ירין") ברכב מסוג הונדה לכיכר צומח בקרית גת (להלן: "המקום").
3. בהמשך למתואר, במקום, עת שהו בו אחרים שזהותם ידועה, הגיע המתלונן למקום על מנת לאסוף את אוראל מפרדי (להלן: "אוראל").
4. בהמשך לאותן הנסיבות, החלו חילופי מילים בין הנאשם לאוראל, במהלכם נצמדו השניים זה לזה, והנאשם בתגובה עזב את המקום ברכב יחד עם אביחי וירין.
5. בדרכם חזרה אל המקום, התקשר הנאשם לאביו וקבע להיפגש עמו במקום.
6. בהמשך לכך, הגיע הנאשם למקום וירד מהרכב בשעה שאביחי וירין נותרו ברכב בקרבת מקום.
7. עוד ובהמשך לכך, נכנסו המתלונן ואוראל לרכבו של המתלונן שחנה במקום, והבחינו בנאשם ואביו רצים לעברם.
8. מיד ובהמשך לכך, יצאו המתלונן ואוראל מהרכב, והנאשם התקרב לעברם ותקף את אוראל בכך שסטר לו ואוראל בתגובה סטר לנאשם.
9. מיד לאחר מכן, התקרב המתלונן לעבר הנאשם, והנאשם תקף את המתלונן בכך שדחף אותו והמתלונן בתגובה סטר לנאשם.
10. בתגובה לכך, אחז הנאשם חפץ חד ודקר באמצעותו את המתלונן פעמיים בבית החזה בצד ימין ובצד שמאל, וכל זאת בשעה שהמתלונן מנסה להגן על עצמו בין הדקירות השונות.

עמוד 1

11. במעשיו המתוארים, פצע הנאשם את המתלונן תוך שימוש בחפץ חד וגרם למתלונן חור בחלל הריאה מצד ימין וכן פצע דקירה באזור הצלעות מצד שמאל.
12. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, אושפז המתלונן בבית החולים "ברזילי" למשך 3 ימים.
13. בהמשך למתואר לעיל, השליך הנאשם את החפץ החד באמצעותו פצע את המתלונן ביער, ובמעשיו אלו, עשה הנאשם דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בהעלמת ראיות.
14. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו, הורשע בעבירות של **פגיעה כשעברין מזוין**, לפי סעיפים 334 ו- 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ו**תקיפה סתם** לפי סעיף 379 לחוק העונשין.
15. הצדדים לא הגיעו להסכמות בעניין העונש, אך הוסכם, לבקשת ההגנה, כי הנאשם יישלח לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו. עוד במעמד זה, הוצהר כי כל צד יטען לעונש כראות עיניו.
16. בעניינו של הנאשם התקבלו כמה תסקירים, ובסופם המליץ שירות המבחן על השתתפות ענישה בדמות מאסר לריצוי בעבודות שירות, צו מבחן, ופיצוי כספי למתלונן. בתסקירים האמורים, פירט שירות המבחן אודות ההליך הטיפולי שעבר הנאשם, ועמד על קורות חייו וחיי משפחתו, על מאפייניו האישיותיים, יחסו לעבירות, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים האמורים, מלבד אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש, שאליהם אתייחס בהמשך.
17. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות אשר התקבלה ביום 25.07.2019, עולה כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

18. **בשלב הראיות לעונש מטעם המאשימה**, הוגשו לעיוני גיליון רישומו הפלילי של הנאשם (ת/1), ממנו עולה כי באמתחתו של הנאשם רישום אחד ללא הרשעה מבית המשפט לנוער משנת 2018, ותעודת סיכום אשפוזו של המתלונן מהמרכז הרפאי "ברזילי" (ת/2), ממנו עולה כי כתוצאה מפציעתו נגרמו למתלונן חבלות בדמות פצע דקירה באזור הצלעות וחור בחלל הריאה מימין.
19. לגופם של דברים, המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם, ובייחוד על חומרת החבלות שנגרמו למתלונן. בהמשך, הלה עתרה לקבוע מתחם ענישה כולל אשר ינוע בין 12 ל- 24 חודשים מאסר. עוד לדבריה, המלצתו של שירות המבחן אינה הולמת את חומרת המעשים, ולטענתה יש למקם את עונשו של הנאשם ברף האמצעי של המתחם, לצד ענישה נלווית.
20. **בשלב הראיות לעונש מטעם ההגנה**, הוגש לעיוני מכתב המלצה ממעסיקו של הנאשם (נ/1), ממנו עולה כי הנאשם עובד מזה כמה חודשים בחברת "א.ס תורג'י בע"מ" (עבודות אחזקה, אינסטלציה, ובניה), תוך שהנאשם מבצע את עבודתו על הצד הטוב ביותר. לגופו של עניין, באת כוח הנאשם חלקה על המתחם לו עתרה המאשימה תוך שטענה כי על המתחם לנוע ממספר חודשים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל- 12 חודשים מאסר בפועל. כמו כן, הסנגורית הפנתה להליך הטיפולי שעבר הנאשם; לקבלת האחריות מצדו; לגילו הצעיר; לעובדה כי באמתחתו רישום אחד ללא הרשעה; לתקופה שבה היה עצור מאחורי סורג ובריח; וכי מאז מעורבותו באירוע שבמוקד כתב האישום המתוקן הלה לא הסתבך עוד בפלילים. לאור כל אלה, עתרה ההגנה לאמץ את המלצותיו העונשיות של שירות המבחן ולהשית עליו מאסר

של מספר חודשים בודדים שירוצה בעבודות שירות.

21. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא לא היה צריך לנהוג כפי שנהג, כי הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו ומביע עליהם חרטה. עוד במסגרת זו, שיתף הנאשם בהליך השיקום שעבר, וביקש כי בית המשפט יתחשב בו לעניין העונש ויאפשר לו להמשיך בהליך הטיפול. בסוף דבריו ציין הנאשם כי המתלון וחברותיו "היו שיכורים והיו עם סכין. החוקר מרוב בלבול שהיה לו לא ידע מה לרשום".

דין והכרעה

22. בהיעדר מחלוקת בין הצדדים על כך שמכלול מעשיו של הנאשם מהווה "אירוע" אחד, ובהתאם למתווה שהותווה על ידי המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין ופורש לאחר מכן בפסיקתו של בית המשפט העליון, אקבע בשלב הראשון את מתחם העונש ההולם; ולאחר מכן אגזור את העונש המתאים לנאשם, תוך בחינה אם יש מקום לסטות לקולא מהמתחם שנקבע או שמא יש לקבוע את העונש בגדרו (אודות המתווה לגזירת העונש, ר' למשל: ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, (05.08.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

23. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

24. בעצם ביצוע **עבירות הפציעה והתקיפה**, פגע הנאשם בסטנדרט התנהגות שנועד להגן על תחושת הביטחון, שלמות הגוף והכבוד של כל פרט בציבור מפני תופעת האלימות, לרבות זו הכרוכה בשימוש בנשק חם או קר. בפרט יצוין, כי את מעשיו ביצע הנאשם כנגד המתלון (עמו לא הייתה לו הכרות קודמת), בשעת לילה מאוחרת, בכיכר במרכז של עיר, ובעוד הוא מזעיק את אביו למקום ופוצע את המתלון בחפץ חד. המדובר בתופעה שהפכה לחזון נפרץ במקומותינו, כאשר אזרחים תמימים, מוצאים עצמם מותקפים, פעמים רבות על עניינים של מה בכך, על ידי אותם בריונים שלא נרתעים ליישב סכסוכים בדרך אלימה ובכוח הזרוע ושמבקשים להרוס את שלווה חייהם. על בית המשפט להשית ליבו לתופעה זו, כמו גם לתופעת האלימות באופן כללי, ולהילחם בה ביד קשה, וזאת באמצעות השתת עונשים מרתיעים (הדברים נאמרים באופן כללי, כאשר ברי כי שיקול ההרתעה אינו בא במניין השיקולים שנשקלים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם).

25. בשים לב ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, כפי שיפורט להלן, ובייחוד לאור אופייה של האלימות שהופעלה מצדו של הנאשם, והנזקים הגופניים שנגרמו למתלון- סבורתי כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים, מצויה ברף גבוה.

26. במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע עבירת הפציעה**, בית המשפט נותן דעתו לאופייה של האלימות שהופעלה על ידי הנאשם. בעניין זה יאמר, כי בולטת בחומר העובדה שהנאשם פצע את המתלון בעודו אוחז בידו **חפץ חד** ובאמצעותו דקר את המתלון **פעמיים בבית החזה** משני צדיו, וכל זאת בעוד המתלון מנסה להגן על עצמו. מה שעלול היה להוביל לתוצאה קשה הרבה יותר מזו שנגרמה בסופו של יום, עד כדי קיפוח חיים ממש, וכבר היו דברים מעולם. ונדמה שלא בכדי קבע המחוקק כי העונש של הפוצע את חברו בעודו מזויין- הינו כפול מזה הקבוע לצד עבירת הפציעה. ודוק, במקרה הנדון אין עסקין בנזק פוטנציאלי בלבד. שכן, הנאשם גרם לנזק גופני ממשי למתלון, ובייחוד

הדברים אמורים בכל הנוגע לפגיעה שנגרמה למתלונן, בשלה הלה נזקק לטיפול רפואי בבית החולים (ר' בהקשר זה את האמור ב **ת/2**). ואף מעבר לנזק הפיזי, בנקל ניתן לשער את ההשפלה ועגמת הנפש שנגרמו לו כתוצאה מכך שעל גופו נותרו סימני אלימות בדמות פצע דקירה באזור הצלעות מצד שמאל וחור בחלל הריאה.

27. כמו כן, במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע עבירת התקיפה סתם**, לא ניתן להתעלם ממעשי התקיפה של הנאשם, עת הלה התקרב לעברם של המתלונן ואוראל ותקף אותם בכך שסטר לאוראל (ובתגובה אוראל סטר לנאשם) ובכך שדחף את המתלונן לאחר שהאחרון התקרב אליו (והמתלונן בתגובה סטר לנאשם). כידוע, עבירת התקיפה שבה הורשע הנאשם יכולה לחול על מגוון רחב של מעשי אלימות וברי כי אין דין דחיפה כדין מהלומת אגרוף. בענייננו, במנעד המעשים אשר יכולים להיכנס לגדריה של העבירה שבה הורשע הנאשם, מצאתי כי מעשיו מצויים ברף שאינו גבוה באופן מיוחד.

28. זאת ועוד, נתתי דעתי לכך, שקדם למסכת אירועים זו מפגש בין הנאשם לאוראל במסגרתו החלו חילופי מילים בין השניים, תוך שהשניים נצמדים זה לזה - שלאחריו עזב הנאשם את המקום. הנאשם, אשר לא הסתפק בכך - החליט לחזור למקום, תוך שהוא מזעיק את אביו. ובהמשך לכל אלו ובעוד המתלונן ואוראל נכנסו לרכבו של המתלונן, החלו הנאשם ואביו לרוץ לעברם - תוך שברי כי למעשיו אלו של הנאשם ואביו המבוגר שנעשו באישון ליל, במקום ציבורי ולענייני כל אף נלווה ממד מיוחד של ביזוי והשפלה. עוד יאמר, כי על אף שנדמה שלמעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם ממש, הרי שעדיין, אין ליתן לנסיבה זו משקל מופרז, שכן כמעט לעולם מבוצעות עבירות האלימות בעידנא דריתחא ומבלי שהעברייני תכנן את הדברים מראש - מה שעדיין אינו מפחית מחומרתן.

29. מה גם שעיון בכתב האישום המתוקן מעלה, כי סעיפי האישום אשר יוחסו לנאשם בסופו של דבר עושים עמו חסד במידה רבה, וזאת ביחס לפרק העובדות. שכן, בסעיפים 9 ו-10 בכתב האישום המתוקן מתוארים שני מעשי תקיפה סתם שביצע הנאשם הן כלפי אוראל והן כלפי המתלונן אולם עבירה זו יוחסה לו פעם אחת בסעיפי האישום. כמו כן, בסעיף 16 בכתב האישום המתוקן מצוין כי הנאשם הכשיל הליך שיפוטי בהעלימו ראיות אולם בסעיפי האישום לא יוחסה לו עבירת שיבוש מהלכי המשפט. יש לזכור כי מאז חקיקתו של חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, אשר קבע את אופן ניסוחו של כתב האישום, הוסט עיקר הדגש מסעיפי החיקוק אל העובדות שבו, וכפי שצוין זאת בית המשפט העליון ברע"פ 5978/04 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(4) 594 (2006):

"בעוד שבעבר הנאשם, בתשובה לאישום, היה מודה או כופר "באשמה" (סעיף 33 לפקודת הפרוצידורה הפלילית), כיום - וכפי שעשה המבקש לפנינו - הוא מודה או כופר "בעובדות" (סעיף 152 לחוק סדר הדין הפלילי, ור' גם ה"ח תשכ"ג 157, 197)".

כן ר' לדוגמא את פסק דינו של בית המשפט העליון ברע"פ 2581/14 **אסף יקותיאלי נ' מדינת ישראל**, (12.02.2015), ואת דבריו של כב' השופט א' שהם בע"פ 1997/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (29.08.2013) לפיהם: **"מקובל עלינו, כי יש לסעיף העבירה המיוחס לנאשם, נפקות מסוימת לעניין עונשו, אך את עיקר הדגש ראוי לשים על העובדות המתוארות בכתב האישום, ואלה ישמשו כנקודת מוצא לגזירת עונשו של הנאשם [ההדגשה איננה במקור - נ.ש.מ]."**

משכך, מכלול המעשים המתוארים בפרק העובדות יהוו כנקודת המוצא של בית המשפט - בוודאי ככל שהדברים נוגעים לקביעת מתחם העונש בכלל, ובחינת הנסיבות שנלוו לעבירות בפרט.

30. כן נתתי דעתי לסיבות אשר הביאו את הנאשם לביצוע העבירות. בהקשר זה יצוין, כי הגם אם הייתי מקבלת את טענתו של הנאשם בשירות המבחן (שאינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן) לפיה, פגע במתלונן כתוצאה מכך שחש מאוים מפניו והתקשה להכיל את פגיעת המתלונן בו, עת האחרון פנה אליו באופן מזלזל ומתריס

(ובעודו נתון יחד עם חבריו תחת השפעת אלכוהול) - ובהמשך לכך, ועל רקע רצונו להסדיר העניינים עמו, פנה הנאשם לאביו שיגיע לסייע בעדו - ובעוד אביו הגיע למקום, ניסו השניים לבוא עם המתלונן וחבריו בדברים אולם, האחרונים התנהגו כלפיהם באלימות ואף שלפו סכין לעבר אביו ומשכך, חש הלה צורך להגן על אביו ומתוך תחושה של לחץ וחרדה, דחף את המתלונן, **חטף הימנו הסכין** והחל לדקור אותו- ובהמשך לכך השליך הסכין ביער (וכאמור אינני קובעת זאת) - הרי שעדיין אין בכך כדי להצדיק במאומה את ביצוע העבירות החמורות שבוצעו על ידו עת בחר לעשות דין לעצמו, וחלף נקיטה באמצעים לגיטימיים כגון שיח תרבותי או פנייה לאנשי אכיפת החוק, תקף בברוטאליות את המתלונן באמצעות נשק קר ותוך שהוא גורם לפציעתו. מה עוד שקשה להלום את טענותיו אלו של הנאשם, עת הלה הכניס את עצמו למצב הפסול כששב על עקבותיו למקום והגדיל לעשות את הזעיק למקום את אביו ש"תרם" את חלקו למסכת העבריינית שננקטה כלפי המתלונן וחברותו תחת מניעת האירוע והסלמתו כמצופה הימנו בתור המבוגר האחראי. למותר לציין כי סיבות אלו נזקפות לחובתו של הנאשם ואף מצירות תמונה מטרידה מאוד המדמה התנהלות בריונית ומשוללת רסן ביחסו של הנאשם כלפי המתלונן (שלא הייתה לו עמו כל הכרות מוקדמת).

31. בכל הנוגע **למדיניות הענישה הנוהגת**, הרי שסקירת פסקי הדין מלמדת כי בעניינם של נאשמים אשר הורשעו בעבירה של **פציעה כשעברין מזוין, בדרך כלל** נקבעו בעניינם מתחמי ענישה שברף התחתון שלהם מאסר למשך שישה חודשים (ולעיתים אף לתקופה מעט קצרה יותר), שניתן לרצותו בעבודות שירות, וברף העליון מאסר לתקופות הנעות סביב 20 חודשים (כך למשל, ר': ע"פ 4833/16 **מלקולם ברמן נ' מדינת ישראל**, (05.01.2017); רע"פ 6449/15 **הייתם חלואני נ' מדינת ישראל**, (12.10.2015); רע"פ 7378/13 **ח'אלד חרובי נ' מדינת ישראל**, (31.10.2013); עפ"ג (מחוזי חיפה) 5026-10-16 **פיראס נעמי נ' מדינת ישראל**, (13.11.2016). הנאשם הגיש בקשת רשות ערעור על פסק הדין, אולם החלטתו של בית המשפט העליון טרם פורסמה (ר': רע"פ 9094/16; ת"פ (שלום קריות) 18694-03-16 **מדינת ישראל נ' טלמן זרבאילוב**, (18.05.2016); ות"פ (שלום כפר סבא) 45552-05-15 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (15.02.2016)).

32. אשר לעבירת **התקיפה**, סקירת הפסיקה מלמדת כי בעניינם של נאשמים אשר הורשעו בעבירת התקיפה (שלעיתים נלוו לה עבירות נוספות כדוגמת עבירת האיומים), נקבעו בעניינם מתחמי ענישה שברף התחתון שלהם הושתו עונשים בדמות מאסר מותנה ואו צו של"צ, וברף העליון מאסר בפועל הנע סביב 8 חודשים במקרים החמורים ביותר (כך למשל, ר': ע"פ (מחוזי-נצ') 47731-04-14 **שתיו נ' מדינת ישראל** (18.6.2014); עפ"ג (מחוזי-מרכז-לוד) 1079-04-14 **יטזב נ' מדינת ישראל** (17.6.2014); ת"פ (השלום-י-ם) 21519-12-12 **מדינת ישראל נ' סופיר** (3.11.13); ת"פ 32142-11-12 (השלום-ת"א) **מדינת ישראל נ' גאורג קופיציקוב** (30.10.2012); תפ"ק (השלום-ב"ש) 55801-11-13 **מדינת ישראל נ' ישראל מאיר עמור** (01.01.2018); עפ"ג (מחוזי-י-ם) 5601-09-17 **אגרוף נ' מדינת ישראל** (09.04.2018); ת"פ (השלום-כ"ס) 63803-11-15 **מדינת ישראל נ' מאיר אלבז** (28.06.2017); ת"פ (השלום-כ"ס) 38856-03-15 **מדינת ישראל שלוחת תביעות כפר-סבא נ' גיא עדן** (06.04.2017)).

33. ויוער, בסקירת הפסיקה שלעיל הפניתי למתחמי ענישה שנקבעו במקרים השונים, בעוד כי ברי שהעונשים שהושתו בכל מקרה ומקרה, בגדרי המתחמים או מחוצה להם, הושפעו ממאפייניו האישיים והייחודיים של כל נאשם ונאשם. גם בנוגע למתחמי הענישה עצמם, נהיר כי קיימים מקרים החורגים, לכאן או לכאן, מהמנעד האמור. ובייחוד הדברים נכונים בכל הנוגע לעבירת הפציעה כשעברין מזוין, שם מצינו לא אחת כי נקבעו מתחמי ענישה שתחילתם במאסר שבשים לב לתקופתו, אינו ניתן לריצוי בעבודות שירות. לא ייפלא שכך הדבר, שכן כידוע, מתחמי הענישה שנקבעים בכל מקרה ומקרה תלויים, בין היתר, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאשר ברי כי, למשל, אין דין פציעה שנגרמת בעקבות הטחת חפץ לעבר אדם כדין הטחת מוט קשיח בכל חלקי הגוף או כדין דקירה בריאה באמצעות סכין, שהצריכה אשפוזים וניתוחים רבים.

34. ברוח הדברים האמורים, נתתי דעתי לפסיקה שאליה הפנו הצדדים, אם כי, העיון כאמור נעשה תוך ביצוע האבחנות הנדרשות בין המקרים שנדונו שם לבין עניינו של הנאשם, והכוונה לסוג העבירות שבהן הורשע כל נאשם,

כמותן, הנסיבות שנלוו אליהן, מאפייניהם האישיים של הנאשמים השונים, וכיוצא באלה. על כל פנים, כאמור, נהיר לבית המשפט כי קיימים מקרים שבהם הושתו עונשים חמורים או מקלים ממנעד הענישה אשר הוצג קודם לכן. כך למשל ברע"פ 7734/12 **טימור מגידוב נ' מדינת ישראל** (28.10.2012), פסיקה אליה הפנתה המאשימה, מדובר באירוע אלימות המצוי ברף חומרה גבוה מזה שבעניינינו, שכן שם הנאשם תקף שני מתלוננים במספר שלבים, כאשר את המתלונן השני הלה תקף תחילה בכך שהכה בראשו באמצעות בקבוק ובהמשך, נטל חפץ אחר והמשיך לתקוף את המתלונן שעה שהאחרון שוכב חבול וחסר אונים על הרצפה. כמו כן, בניגוד לדברי המאשימה, ובשונה מעניינינו, שם שירות המבחן התרשם כי פניית הנאשם לטיפול באה על רקע רצונו לקדם את מצבו המשפטי, עת קיים פער בין הצהרותיו המילוליות לבין המוטיבציה, הנכונות והתובנה אשר הוא מגלה באשר להשתלבותו בהליך טיפולי. כך גם, ברע"פ 4574/14 **חאמד אבו ערר נ' מדינת ישראל** (23.08.2017), פסיקה נוספת אליה הפנתה המאשימה, מדובר באירוע חמור יותר מזה שבעניינינו, שם דובר בנאשם אשר דקר את המתלונן בעזרת סכין בשלושה חלקי גוף חיוניים, ובעקבות כך המתלונן איבד את הכרתו ונגרמו לו פצעים בחלקי גופו השונים. כמו כן, בשונה מעניינינו, שירות המבחן התרשם שם, כי הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו וכי עודנה קיימת נשקפת הימנו מסוכנות להישנות התנהגות פורצת חוק. וכך, בעפ"ג 37731-02-18 **עקיבא נ' מדינת ישראל** (לא פורסם במאגרים), פסיקה אליה הפנתה ההגנה, נסיבות ביצוע העבירה הינן בעלות רף חומרה נמוך מזה שמבעניינינו. אכן, בדומה לנאשם שלפניי, הנאשם שם הואשם בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות, אך בשונה מעניינינו, הרי שמעובדות כתב האישום שם עולה, כי התקיפה בנשק קר נעשתה על ידי אחר אשר זהותו לא ידועה למאשימה ולא על ידי הנאשם עצמו, שמעשיו התמצו בתקיפה בדמות בעיטה במתלונן בעוד האחרון שרוע על הרצפה יחד עם אחרים (מבלי חלילה להקל ראש בחומרת הדברים). וכך, בעפ"ג 22202-12-14 **איברהים אחמד נ' מדינת ישראל** (05.02.2015), פסיקה נוספת אליה הפנתה ההגנה, ערכאת הערעור הקלה בעונשו של הנאשם משיקולי שיקום. שם, שירות המבחן העריך כי הסבירות להישנות התנהגות אלימה נמוכה מאחר והנאשם נעדר דפוסים עברייניים; שמר על יציבות במסגרות השונות לאורך חייו; ועתיד להתחיל בלימודים אקדמיים בתחום ההוראה. בסופו של דבר, באותו עניין המליץ השירות על הימנעות מהרשעה. בניגוד לכך, בעניינינו, וחרף העובדה שהנאשם שלפניי מגלה "ניצני שיקום", שירות המבחן עדיין התרשם כי מתקיימים בעניינינו גורמי סיכון משמעותיים ומשכך, המליץ על השתת ענישה מוחשית בדמות ריצוי מאסר בעבודות שירות. כך או כך, הדבר אך טבעי הוא, שכן הענישה היא לעולם אינדיווידואלית ו"אין עסקין בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 5768/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, 08.06.2015)). לעולם אין לגזור עונשו של נאשם על סמך כותרות העבירות שבהן הוא הורשע, ויש להתחשב במכלול הנסיבות בכל מקרה לגופו. כך גם, ממילא עלינו לזכור כי השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ר' בעניין זה: ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, 25.06.2013)).

35. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים הרלוונטיים, כפי שפורט לעיל, מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם ינוע בין 9 חודשים מאסר, שניתן לרצותו בעבודות שירות, לבין 20 חודשים מאסר בפועל.

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

36. אשר לגזירת העונש המתאים לנאשם, הרי שזו צריכה להיעשות בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

37. בעניין זה, בית המשפט נותן בראש וראשונה דעתו לעברו הפלילי של הנאשם (ת/1), הכולל רישום אחד ללא הרשעה מיום 26.04.2018, מבית המשפט לנוער בקריית גת, בעבירות של מעשה מגונה בנסיבות מחמירות בקטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה ושבל"ר (2 עבירות), בגינו הושתו עליו עונשים בדמות צו מבחן למשך 6 חודשים, צו של"צ עמוד 6

בהיקף של 120 שעות, התחייבות להימנע מביצוע עבירה ופסילת רישיון נהיגה מותנית. עוד בית המשפט נותן דעתו לכך שאת העבירות שבמוקד כתב האישום שלפני ביצע הנאשם אך 3 חודשים לאחר שנידון בבית המשפט לנוער. לדידי, הדבר מלמד כי הלה לא הקפיד לקיים אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק.

38. מנגד ולקולא, שקלתי את העובדה שהנאשם הודה במיוחס לו, ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר, ואף חשוב מכך - ייתר את הצורך בהעדת המתלון ואוראל. ויוער, כי לא נעלמה מעיני בית המשפט העובדה שבדבריו לשירות המבחן הלה ביטא תחושות של צער ובושה ביחס למעשיו והכיר בקשייו להפעיל שיקול דעת במצבים בהם הוא מרגיש לחץ וחוסר אונים וביטא נכונות להשתלב בהליך טיפולי אשר יסייע בעדו להעמיק ולבחון את התנהלותו במהלך ביצוע העבירות ולסייע לו לרכוש כלים להתמודדות תקינה יותר במצבים דומים. ואולם, בד בבד ניתן להסיק כי הלה ניסה בעקיפין להשליך חלק מהאחריות לביצוע העבירות על המתלון דווקא, תוך שהשירות התרשם כי הלה התקשה למצוא אלטרנטיבות מקדמות יותר בהן יכול היה לפעול והציג את התנהלותו האלימה כתגובתית לזו של המתלון תוך שהתקשה לבטא אמפטיה כלפי המתלון וכלפי הנזקים שנגרמו לו כתוצאה ממעשיו.

39. בנוסף, בשלב הטיעונים לעונש הייתה לבית המשפט הזדמנות להתרשם מהנאשם בצורה בלתי אמצעית - עת הלה בין היתר מסר מחד גיסא, כי הוא מקבל אחריות על מעשיו ומאידך גיסא, השליך חלק מהאחריות על המתלון עת טען כי המתלון וחבורתו היו שיכורים והצטיידו בסכין.

40. עוד ובמסגרת מכלול השיקולים, הבאתי בחשבון את גילו הצעיר הן בעת ביצוע העבירות והן כיום. כזכור, הנאשם ביצע את העבירה עת היה כבן 19 בלבד. כיום הנאשם בן 20 ואין חולק שהוא משתייך לקבוצת "הבגירים צעירים". ברי כי יש לבחון כל מקרה לגופו ו"בגיר צעיר" איננו ביטוי קסם, ואין זה אומר כי נאשם המשתייך לקבוצת "הבגירים צעירים" צריך לזכות באופן אוטומטי להקלה בעונשו. יחד עם זאת, גילו של הנאשם והיותו ב"גיל המעבר" מקטינות לבגירות הוא נתון שבהחלט יש להידרש אליו (ר': ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, נד(3) 685 (2000)).

41. בנוסף לאלה, בית המשפט שוקל את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר (ולו לריצוי בעבודות שירות), וזאת בשים לב לעובדה שהוא טרם ריצה עונשי מאסר בעברו. כמו כן, שקלתי את העובדה שהנאשם היה עצור כחודש מאחורי סורג ובריה, וכי במשך תקופה ארוכה נוספת שהה תחת תנאים מגבילים. ברי כי הליך המעצר איננו בבחינת עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אולם לדידי היה בו כדי להבהיר לנאשם את חומרת מעשיו ולהרתיעו מפני ביצוע עבירות נוספות. מה גם, שניתן לתת משקל מסוים לנסיבה זו במסגרת סעיף 40א(3) לחוק העונשין.

42. כמו כן לא נעלמה מעיני הערכת שירות המבחן לפיה הנאשם מאופיין באישיות לא בשלה ולא מגובשת, נוטה לפעול בצורה אימפולסיבית ולהפעיל שיקול דעת מוטעה, במצבים חברתיים בהם הוא מרגיש חוסר אונים וחוסר שליטה וכי הלה ביצע את העבירות המיוחסות לו על רקע קשייו לווסת את עצמו במצבים מעוררי דחק ועל רקע קשייו להתנהל באופן בוגר בסיטואציה בה היה נתון. עוד נתתי דעתי להתרשמות השירות לפיה, הוריו של הנאשם ככל הנראה התקשו לשים גבולות להתנהגותו, כי עיוותי החשיבה בהם מחזיק הנאשם ותפיסתו כי מצופה ממנו להגיב באלימות לאלימות שהופנתה כלפיו, עמדו גם הם ברקע לביצוע העבירות, וכי בשקלול הפרמטרים עולה כי לנאשם גורמי סיכון משמעותיים.

43. זאת ועוד, נתתי דעתי לכך כי הנאשם שולב החל מיום 03.10.2018, בקבוצה טיפולית המיועדת לעצורי בית תוך שהגיע למפגשים הקבוצתיים באופן סדיר ובליווי צמוד, וכי מהגורמים הטיפוליים נמסר כי התנהלותו התאפיינה בפאסיביות ובהימנעות, תוך שהתקשה לקחת חלק בהשתתפות פעילה ולשתף בדרכי התמודדותו ובחירותיו. כך גם בהמשך הדרך, הנאשם התקשה לקבל באופן מלא אחריות על כישלונו ההתנהגותי, והצליח אך **באופן ראשוני** להתחבר לבעייתיות שבהתנהגותו תוך ששירות המבחן התרשם כי ניכרת **תחילת מגמה** של בדיקה עצמית ושיתוף פעולה וכי יש להעמיק עמו בתהליך זה. בהמשך לאלה, לא התעלמתי מכך כי שירות המבחן העריך כי התנהלותו של הנאשם במהלך המפגשים

מקורה בין היתר בהיותו מצוי **בשלב הראשוני** בקבוצה ובשל קשייו בשלב זה לערוך תהליך של התבוננות פנימית ורפלקטיבית וכי חלה הפחתה ברמת מסוכנותו של הנאשם מעצם הרצון שהביע לערוך שינוי בחייו; היותו בעל תמיכה משפחתית; התרחקותו מסביבת מגוריו הקודמת; והימנעותו מהתחברות לגורמים שוליים במקום מגוריו.

44. כמו כן, בית המשפט אינו מתעלם מכך כי בתסקירו של שירות המבחן מיום 16.09.2019, מציין השירות, כי במהלך הדחייה, הנאשם מסר בדיקות שתן שהעידו על ניקיונו מסמים וכי הלה הגיע לכל הפגישות שנקבעו עמו, וביטא מוטיבציה להשתלב בטיפול במטרה להימנע ממעורבות פלילית וכי רק ביום 15.09.2019, הנאשם שולב בקבוצה טיפולית אליה הגיע באופן סדיר והתייחס באופן מותאם לתכנים אשר עלו במפגש הקבוצתי. זאת ועוד, לא התעלמתי מכך ששירות המבחן העריך כי המשך הטיפול עשוי להביא לשינוי במצבו ותפקודו של הנאשם עת הנאשם ירכוש במסגרת תכנית השיקום כלים להתנהלות אדפטיבית יותר במצבים חברתיים המעוררים אצלו תחושות של לחץ ויאפשרו לו לזהות את גורמי הסיכון במצבו ואת הדרכים לנהלם, וכי הדבר יסייע להפחתת רמת הסיכון במצבו.

45. עוד לא נעלם מעיני האמור בתסקירו המסכם של שירות המבחן מיום 22.12.2019, כי במהלך תקופת הדחייה הנאשם החל למצוא את מקומו בקבוצה הטיפולית, תוך שתיאר כי כיום הוא מצליח להיפתח אל מול חברי הקבוצה ולשתף מעולמו הפנימי והביע מוטיבציה להמשיך ולהשתתף בטיפול הקבוצתי במטרה להימנע מהסתבכויות נוספות. ואולם, השירות נותר בהתרשמותו לפיה, נראה כי הלה עודנו מצוי **בראשיתו של ההליך הטיפולי** וכי עליו להמשיך ולעבד את הנסיבות שעמדו ברקע לביצוע העבירות וכי במידה ויעשה כן - ויתמיד בטיפול, אזי, תמונת המצב לגביו תהא חיובית.

46. כן נתתי דעתי לכך ששליחתו של הנאשם לריצוי מאסר של ממש, עלולה לגדוע את הליך השיקום שבעיצומו מצוי הנאשם. במקרה כזה, אף אם אינטרס הגמול יבוא על סיפוקו, הרי שדומני כי האינטרס הכללי של הציבור - לקבל לשורותיו אדם שומר חוק ויצרני - יצא עם ידו על התחתונה.

47. יחד עם זאת, אמנם שיקול השיקום יביא במקרה הנדון להקלה בעונשו של הנאשם, אולם לא יהיה בו כדי להטות את הכף לכיוון סטייה לקולא ממתחם הענישה שנקבע על ידי שכן נדמה כי הנאשם מגלה "ניצני שיקום" בלבד וכי לנאשם עוד צפויה דרך טיפולית ארוכה וכי עד להשלמת הליך השיקום עודנו מקנן החשש שמא הוא יחזור לעבור עבירות מתחום האלימות, מה שבתורו עלול להוביל לביצוע עבירות נוספות. יתר על כן, אף אם הייתי קובעת שהנאשם השתקם בצורה מלאה או שקיים סיכוי ממשי לכך (ואינני קובעת זאת), עדיין אין זה אומר כי בית המשפט בהכרח יסטה לקולא, ובוודאי שלא בצורה ניכרת ממתחמי הענישה, והרי לא בכדי נוקט סעיף 40ד(א) לחוק העונשין - בהתייחסו לאפשרות שבית המשפט יורה על סטייה לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום - בלשון "רשאי" ולא "חייב".

48. כידוע, יש לנקוט בזהירות בכל הנוגע לסטייה ממתחמי הענישה בשל נימוקי שיקום ולבחון כל מקרה על נסיבותיו. בעניין זה יש לבחון בין היתר, האם השינוי שעבר הנאשם נותן אותותיו במישורים השונים של חייו, ובפרט בדרך החשיבה המעוותת שהביאה אותו לביצוע המעשים, כמו גם לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, וכי רק במקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל - לסטות ממתחם העונש ההולם (ר' והשוו ע"פ 1229/19 **יפתח סלומנסקי נ' מדינת ישראל**, (01.07.2019)). הנה כי כן, על אף חשיבותו הניכרת, אינטרס השיקום איננו בבחינת חזות הכול, ולצד אינטרס זה קיימים שיקולי ענישה נוספים כגון גמול (שהוא אף העיקרון המנחה בענישה, לאחר תיקון 113) והרתעה (ר' והשוו: ע"פ 1521/14 **יוסף אלפקיר נ' מדינת ישראל**, (16.09.2015); ורע"פ 4097/16 **מוחמד מחמוד נ' מדינת ישראל**, (24.05.2016)).

49. ודוק, בעובדה שהנאשם גילה "ניצני שיקום" יהיה גם יהיה כדי להביא להקלה בעונשו. לשון אחר, אילו לא שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, ותחילתו של שיקום, משמעות הדברים היא שליחתו לריצוי מאסר ממושך

מאחורי סורג ובריא.

50. ומן התם אל הכא, בית המשפט אינו מקל ראש כל עיקר בחומרת מעשיו של הנאשם, ובוודאי לא מהנזקים שנגרמו למתלונן. ברוח הדברים האמורים, ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שפורטו בגזר דין, מצאתי כי באיזון הראוי בין עוצמתו של השיקום לבין יתר שיקולי הענישה, ובמצבור הנסיבות שבתיק זה, ובייחוד בשים לב ל"ניצני השיקום" ולהליך הטיפול שאותו החל הנאשם; ליציבותו התעסוקתית; לנסיבות חייו של הנאשם ובכלל זה לגילו הצעיר; וליתר הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - מצאתי כי יש להשית עליו עונש המצוי ברף התחתון של המתחם אשר נקבע על ידי.

51. בית המשפט מבקש לחזק את ידיו של הנאשם בהליך החיובי שאותו הוא עובר. יחד עם זאת, ייאמר בזהירות כי עליו להישמר מכל משמר מלנקוט שוב באלימות, שכן אם חלילה יעשה כן, סביר להניח שבית המשפט לא יגלה כלפיו סובלנות פעם נוספת. וכי להבא בית המשפט לא ילך לקראתו, אלא יבקש למצות עמו את הדין ומן הראוי כי גם ידיעה זו תרחף כל העת כחרב מעל ראשו.

52. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. 9 חודשים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם, לריצוי בעבודות שירות.

בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 25.07.2019, הנאשם יחל בריצוי המאסר ביום **25.01.2020**, אלא אם הממונה יודיעו אחרת. העבודות תבוצענה ב"בית מרים - בית אילן", בכתובת: רח' גורדוניה 7/א, חיפה, במשך חמשה ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.

על הנאשם להתייצב לריצוי המאסר במפקדת גוש דרום של שב"ס ביחידה לעבודות השירות במועד הנקוב או בכל מועד אחר שייקבע הממונה על עבודות השירות. מוסבר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי העבודה, וכי כל הפרה של תנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית של העבודות ולריצוי יתרת התקופה במאסר ממש.

העתק ההחלטה לממונה על עבודות השירות.

ב. מאסר מותנה למשך 9 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.

הוסברה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן ומשמעות אי עמידתו בתנאי צו המבחן.

העתק ההחלטה לשירות המבחן.

ה. פיצוי בסך 20,000 ₪ למתלונן (ע"ת/5).

הפיצוי יקוזז מסכום ההפקדה שהופקדה על ידי אמו של הנאשם בקופת בית המשפט במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה. היתרה תשולם ב- 10 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 25.10.2020.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

כל סכום שייגבה בתיק - ייזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

ו. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, יאסר הנאשם למשך 10 ימים.

מורה על השמדת המוצג - פרטי לבוש, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ד' טבת תש"פ, 01 ינואר 2020, במעמד הצדדים.

הנאשם:

פורט בגזר הדין, אני מתחייב להימנע במשך שלוש שנים מהיום מביצוע כל עבירת אלימות. הובהר לי כי ככל שאבצע עבירת ימות במשך שלוש שנים מהיום, יושת עלי סך של 10,000 ₪ במזומן.

החלטה

מתי בפני את התחייבות הנאשם להימנע מביצוע העבירות כמפורט בגזר הדין.

ניתנה והודעה היום ד' טבת תש"פ,
01/01/2020 במעמד הנוכחים.
נגה שמואלי - מאיר, שופטת
סגנית נשיאה